

Overzicht artikelen en publicaties over informatiebeheer

De lijst is aangemaakt op: **donderdag 8 december 2011**

Gegevens zijn geregistreerd in de maanden: **oktober 2011 en november 2011**

Dit overzicht bevat titels en 'samenvattingen' van berichten, berichtjes, artikelen en publicaties die het terrein van het informatiebeheer raken.

Ze zijn gerubriceerd op basis van de 'lifecycle of documents' uit het rapport

'Management of electronic records: Issues and guidelines;
Prepared by the Advisory Committee for the Coordination of Information Systems (ACCIS)',
United Nations, New York, 1990. (blz 27-34).

Als laatste is een overzicht van termen opgenomen die zijn gerelateerd aan de onderwerpen van de geregistreerde titels.

Het begrip 'informatiebeheer' omvat het geheel van de informatievoorziening en het archiefbeheer. Synoniem aan 'Informatiebeheer' is het begrip 'Records management'.

De berichtjes etc. zijn binnen de rubrieken gesorteerd op titel.

"Toutes les choses de l'univers, et toutes celles de l'homme seraient enregistrées à distance à mesure qu'elles se produiraient. Ainsi serait établie l'image mouvante du monde, sa mémoire, son véritable double. Chacun à distance pourrait lire le passage lequel, agrandi et limité au sujet désiré, viendrait se projeter sur l'écran individuel. Ainsi, chacun dans son fauteuil pourrait contempler la création, en son entier ou en certaines de ses parties."

Paul Otlet, *Monde : essai d'universalisme: connaissance du monde, sentiment du monde, action organisée et plan du monde*, Mundaneum, Brussel, 1935.
(blz. 391)

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

:-) 9450 ***Monde : essai d'universalisme: connaissance du monde, sentiment du monde, action organisée et plan du monde***

Paul Otlet

(Essay) Mundaneum, Brussel, 1935.

Classificatie

In dit werk beschrijft Otlet naast de mogelijkheden tot indeling cq structurering van de menselijke kennis onder andere zijn ideeën over een wereldwijd informatie netwerk, een soort vooraankondiging van het world wide web meer dan 50 jaar later.

"Toutes les choses de l'univers, et toutes celles de l'homme seraient enregistrées à distance à mesure qu'elles se produiraient. Ainsi serait établie l'image mouvante du monde, sa mémoire, son véritable double. Chacun à distance pourrait lire le passage lequel, agrandi et limité au sujet désiré, viendrait se projeter sur l'écran individuel. Ainsi, chacun dans son fauteuil pourrait contempler la création, en son entier ou en certaines de ses parties." (blz 391)

Overige begrippen *Memex; Taxonomie; UDC; Universele decimale classificatie; World Wide Web; WWW.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Catalogus Universiteit Gent

~ <http://hdl.handle.net/1854/8321>

Essay op internet

~ <https://biblio.ugent.be/input/download?func=downloadFile&fileId=460268&recordId=378026>

9473 ***Wijziging van onder meer de Archiefwet 1995 in verband met onder meer het beleggen van de zorg over provinciale archiefbescheiden ook na overbrenging naar een archiefbewaarpplaats bij gedeputeerde staten; Nr. 2 Voorstel van wet***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Tweede Kamer, 2011. Kamerstukken Vergaderjaar 2011-2012 nr. 33 095

Archiefwetgeving

Voorstel tot wijziging van de Archiefwet 1995

Overige begrippen *Archiefbeheer.*

9472 ***Wijziging van onder meer de Archiefwet 1995 in verband met onder meer het beleggen van de zorg over provinciale archiefbescheiden ook na overbrenging naar een archiefbewaarpplaats bij gedeputeerde staten; Nr. 3 Memorie van toelichting***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Tweede Kamer, 2011. Kamerstukken Vergaderjaar 2011-2012 nr. 33 095

Archiefwetgeving

Archiefzorg en de inrichting van het archiefbestel in Nederland zijn geregeld in de Aw. Sinds de totstandkoming van deze wet in 1995 hebben zich op dit terrein ontwikkelingen voorgedaan die nu zodanig zijn uitgekristalliseerd dat aanpassing van de wetgeving aan de orde is. Het gaat daarbij om (1) de vorming van de zogenoemde regionale historische centra (RHC's) waarin, onder meer, het beheer over de rijksarchiefbewaarpplaatsen in de provincies is ondergebracht, en de ontwikkeling van een consensus over een zelfstandiger positie van de provincies ten aanzien van hun eigen archieven, en (2) het inspelen op de digitalisering van informatie, alsmede de aanpak van de achterstanden in de overbrenging van archiefbescheiden van het Rijk naar archiefbewaarpplaatsen, en de daarmee verweven ontwikkeling van een nieuwe selectieaanpak. In de op 30 juni 2011 aan de Tweede Kamer gezonden

Levenscyclus van gegevens

0 **Algemeen**

Archiefvisie heeft de regering uiteengezet dat zij een voorstander is van modernisering van de Aw in kleine stappen, zonder grote ingrepen (Kamerstukken II 2010/11, 26 643, nr. 187, blz. 9). De regering sluit daarmee aan bij het advies van de Raad voor het openbaar bestuur en de Raad voor cultuur uit maart 2008, "Informatie: grondstof met toekomstwaarde".

In dit advies concluderen de beide raden onder meer dat de Aw verouderd is, maar dat het een te grote ambitie zou zijn om nu in één keer tot geheel nieuwe wetgeving te komen. De raden adviseren aanpassing in tranches. De regering ziet onderhavig wetsvoorstel als de eerste van die tranches. In de Archiefvisie geeft de regering de kaders aan waarbinnen thema's als digitale duurzaamheid, openbaarheid, collectievorming en toegankelijkheid van de collecties, alsmede innovatie van het archiefbestel kunnen worden uitgewerkt in de periode 2011-2016. Daarmee is de Archiefvisie de basis voor de beleidsontwikkeling die zal leiden tot verdere tranches in de aanpassing van de wetgeving.

Overige begrippen *Archiefbewaarplaats; Archivaris.*

Levenscyclus van gegevens

1 **Ontstaan**

9451 **'Bij de overheid zitten ict-kneuzen'**

Jan Tromp

(Interview) Volkskrant 15-okt-2011.

Systeemontwikkeling

Websites van gemeenten zijn lek, met DigiD wordt gefraudeerd. Het debacle met Diginotar raakte de internetbeveiliging van talloze overheidsinstanties. René Veldwijk zag in de praktijk de chaos bij de overheid.

"Alle ict-projecten bij de overheid zullen mislukken of financieel uit de klauwen lopen"

"Gammele systemen dragen bij aan werkgelegenheid en voor ict-bedrijven aan meerwerk"

Overige begrippen *Competentie; Projectmanagement; Vaardigheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.faapartners.com/downloads/overige-publicaties/vkn-20111015-sectionvkn01-page006.pdf/at_download/file

9463 **Informatiemanagement - een raamwerk; (hoofdstuk 6)**

Toon Abcouwer en Herman Gels en Jan Truijens.

(Hoofdstuk) Sdu Uitgevers, Den Haag, 2006. Uit: Toon Abcouwer, Herman Gels en Jan Truijens, Informatiemanagement en Informatiebeleid

ISBN10: 901211795X

ISBN13: 9789012117951

Negenvlakmodel

Dit hoofdstuk ontwikkelt een generiek model voor informatiemanagement. Dit model, het Amsterdams Informatiemanagement Model (AIM), is als raamwerk uitstekend geschikt om stelselmatig de relatie tussen informatie en organisatie te doorvoren.

Overige begrippen *AIM; Amsterdams Informatiemanagement Model; Informatiebeheer; Model.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Hoofdstuk op internet

~ <http://www.humanlogic.nl/pdf/Abcouwer-Negenvlak-im.pdf>

Zie ook op de site The art of management

~ http://123management.nl/0/020_structuur/a232_structuur_03_informatie_management_9vlak.html

9448 **Invoering iPad en andere tablets; De opstap naar digitaal werken, procesgericht werken en Het Nieuwe Werken**

Kees van den Tempel

(Rapport) versie 16-sep-2011 / Phanos Management Advies, Houten, 2011. Versie: 3.0

Datum: 16 september 2011

Tablet computer

Het gebruik van tablet computers, en de iPad in het bijzonder, is een ware hype; directies, besturen en medewerkers worden in rap tempo aangesloten op de nieuwste mogelijkheden. En dit is dan ook direct de grootste winst, boven het besparen van papier of het schrappen van uren: de iPad werkt als een katalysator om nu echt digitaal te gaan werken en als krachtige impuls om Het Nieuwe Werken tot een succes te maken.

Wel is het van belang dat alle hooggespannen verwachtingen in goede banen worden geleid. Een snelle invoering

Levenscyclus van gegevens

1 **Ontstaan**

van de iPad, zonder de informatiestromen degelijk te organiseren, en zonder de gebruikers goed te begeleiden, kan tot teleurstellingen leiden. Papier levert nou eenmaal ook bepaalde voordelen op ten opzichte van de iPad; je kan sneller bladeren en door documenten heen scannen, een A4-tje is nog steeds groter dan een 9 inch scherm, en tijdens vergaderingen zijn papieren sneller te herschikken. De kracht van de iPad zit met name in het feit dat je alle informatie (documenten, email, agenda, social media, etc) bij elkaar hebt, makkelijk door documenten kunt zoeken, en dat de iPad compacter is dan een stapel papier. En de iPad levert op gezette tijden ook nog enige ontspanning op. Een belangrijke factor...

Overige begrippen *Communicatiemiddel; Digitaal werken; Het nieuwe werken; Zaakgericht werken; Zaaksgewijs werken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over het rapport

~ http://www.phanosmanagementadvies.nl/Hoofdmenu/Nieuws/Nieuwsbericht.aspx?article=i_xg_fnz0_x7_do%3d

Rapport op internet

~ <http://www.phanosmanagementadvies.nl/LinkClick.aspx?fileticket=pwemNHDGhHo%3d&tabid=170>

:-) 9464 *Strength below and grace above: the structuration of records*

Chris Hurley

(Lezing / oratie / college) © 2011, Chris Hurley, 2011. Prepared for the Brazilian Archivists' Association, Fourth Conference on Archival Information Databases, Rio de Janeiro, 4-6 May 2011.

Structureren

Digital resources will be de-contextualised from the moment they are born unless they are immediately taken across an archival boundary where the relationships necessary for their survival as records are preserved and kept. This is what we do. That is our strength. We know (or once knew) how to do that. Records are transported into an archival realm to preserve meaning but also to ensure that meaning as well as content lies at the end of the road to discovery. For us, then, grace lies in finding better ways to do that imaginatively and effectively.

Overige begrippen *Archivaris; Context.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Lezing op internet

~ <http://www.infotech.monash.edu.au/research/groups/rcrg/publications/strength-below.pdf>

9465 *Universalism as Utopia*

Wouter van Acker

(Artikel) The Department for Architecture Theory, RWTH Aachen University, Aachen, 2011. In: Susanne Schindler, Axel Sowa, Ariane Wilson, Constructing Knowledge : Das Wissen der Architektur, Proceedings, Aachen

Documenteren

On the basis of a case study - the utopia of a Universal Network of Documentation as conceived by the bibliographer and internationalist Paul Otlet (Brussels 1868-Brussels 1944) - this paper focuses on the spatial contradiction inherent in the claim of the universality of scientific knowledge which was common in the beginning of the twentieth century. Through an analysis of the spatial schemas drawn by Otlet in which he envisions a new system for the dissemination and organization of knowledge, this article aims to show the complex spatial nature of the epistemological claim of universalism in his time, which in current localist views on science tends to be excessively simplified.

Overige begrippen *Architectuur; Kennismanagement; Ruimtelijke context; UDC.*

Levenscyclus van gegevens

1 **Ontstaan**

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ <http://darwin.bth.rwth-aachen.de/opus3/volltexte/2011/3694/>

Zie ook

~ <http://hdl.handle.net/1854/LU-1892439>

1.1 **Definitie**

9466 **PRINCE2:2009 Glossary of Terms - English**

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) © The APM Group, 2009. NL-P22009 Glossary of Terms v1-0

Version 1-0 (Status - ACTUAL)

Date of last update - 29 September 2009

© The APM Group 2009. This paper is not for re-sale.

Customer's quality expectations

A statement about the quality expected from the project product, captured in the Project Product Description.

Overige begrippen *Kwaliteitsverwachtingen van de klant; Project product description.*

Glossary

Engelstalige en Nederlandstalige termen en begrippen uit PRINCE2

Overige begrippen *Begrip; PRINCE2; Projectmanagement; Termen.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over Prince2

~ <http://www.nl.wikipedia.org/wiki/PRINCE2>

Site Prince

~ <http://www.prince-officialsite.com>

Vertaalde glossaries

~ http://www.prince-officialsite.com/InternationalActivities/Translated_Glossaries_2.aspx

9461 **Semantiek op stelselschaal; issues en oplossingsrichtingen**

Marijke Abrahamse en Pieter Wisse, Paul Oude Luttighuis, m.m.v. Rogier Brussee

(Rapport) Forum Standaardisatie, Den Haag, 2009. versie 1.0, 19 juni 2009

Semantiek

Verantwoord hergebruik vergt zekerheid over betekenis van informatie. Waar het gaat over betekenissen spreken we over semantiek en de mogelijkheid tot onderlinge uitwisseling op dit terrein heet semantische interoperabiliteit.

Overige begrippen *Betekenis; Semantische interoperabiliteit.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.forumstandaardisatie.nl/fileadmin/os/documenten/Semantiek_op_stelselschaal.rapport_definitief.pdf

Levenscyclus van gegevens

1.1 Definitie

9462 *What are the differences between a vocabulary, a taxonomy, a thesaurus, an ontology, and a meta-model?*

Woody Pidcock

(Beschouwing) metamodel.com, 2003.

Model

Een kwestie van definitie

Overige begrippen *Metamodel; Ontologie; Taxonomie; Taxonomy; Thesaurus; Vocabularium; Vocabulary.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www1.cs.unicam.it/insegnamenti/reti_2008/Readings/vocabolarioTassonomiaTesauroOntologia.pdf

:-) 9446 *Workflow Management Coalition - Terminology and Glossary English; WFMC-TC-1011 Ver 3*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Rapport) The Workflow Management Coalition Specification, Winchester, 1999. Issue 3.0
02/05/1999

Workflow

This document identifies the terminology used to describe the concepts and general structure of a workflow management system, its major functional components and their interfaces. It also provides a list of synonyms variously used within the industry as alternative terms to the preferred WfMC terminology. It may be read in conjunction with the Workflow Reference Model, which describes the architecture used by the WfMC within its standardisation programme.

Overige begrippen *Glossarium; NPR-ISO/TR 26122; Terminologie; WFMC-TC-1011.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Achtergrond

~ <http://www.wfmc.org/Glossaries-FAQs/View-category.html>

Tekst op internet (PDF)

~ <http://www.wfmc.org/Download-document/WFMC-TC-1011-Ver-3-Terminology-and-Glossary-English.html>

Levenscyclus van gegevens

2.3 *Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid*

:-) 9444 *Archief en democratie; Een bibliografische inleiding*

Geertrui Elaut

(Bibliografie) Algemeen Rijksarchief, Brussel, 2009. Serie: Miscellanea archivistica manuale nr 60

ISBN : 978 90 5746 204 7

Publicatienummer: Publ. 4843

Openbaarheid

Archieven vormen een actieve graadmeter van de democratie (en zijn geen passieve ondersteuning ervan). De mate van raadpleegbaarheid van archief is immers recht evenredig met het democratische gehalte van de samenleving die het archief in kwestie bewaart. De consequenties van deze stelling zijn niet gering. Ze zorgen voor een zware dubbelzijdige verantwoordelijkheid. Archieven zijn in deze optiek niet langer louter bewaarinstellingen, maar hebben een belangrijke maatschappelijke rol te vervullen. De wetgevende en uitvoerende macht moet binnen een democratie ervoor zorgen dat archieven voldoende middelen hebben om deze missie waar te maken.

Dat het aan financiële middelen vaak ontbreekt, hoeft geen betoog. Toch gaat de archiefwereld de uitdaging aan. Sinds de meest recente democratiseringsgolf wordt in het archivalistische veld veelvuldig gepubliceerd en gedebatteerd over het verband tussen archief en democratie in ruime zin. Het komt ook letterlijk aan bod in de beginselverklaring van de International Council on Archives (ICA):

Archives constitute the memory of nations and of societies, shape their identity, and are a cornerstone of the information society. By providing evidence of human actions and transactions, archives support administration and underlie the rights of individuals, organisations and states. By guaranteeing citizens' rights of access to official information and to knowledge of their history, archives are fundamental to democracy, accountability and good governance.

Met deze bibliografie wil het Belgisch Rijksarchief zijn steentje bijdragen toe het internationale debat en de gebruiker/lezer aanzetten tot reflectie over het belang van archieven voor een democratische samenleving. Twee andere redenen om dit literatuuroverzicht tot stand te brengen, zijn de wil van het Belgisch Rijksarchief om zijn werking in maatschappelijk perspectief te plaatsen, en tot slot de profilering van het Rijksarchief in België als archivalistisch kenniscentrum.

Vier thema's: keuze en afbakening

Zowel 'archief' als 'democratie' zijn ruime begrippen die bij een literatuurselectie vele interpretaties toelaten. Een exhaustief literatuuroverzicht aanbieden is in deze materie onmogelijk. We beperkten ons tot vier grote thema's als leidraad bij de selectie. Vanuit geografisch oogpunt werden geen restricties vooropgesteld. Voor alle duidelijkheid geven we nog mee dat publicaties over archieven als bronnen voor de geschiedschrijving van de democratie niet werden opgenomen.

Het eerste thema, Archief ten dienste van burger en samenleving. Toegang & transparantie, focust op de algemene relatie tussen archief en burger/samenleving. Het belang van archieven voor de recht- en bewijszoekende burger is daarbij een eerste belangrijk aspect. De burger die recht heeft op openbaarheid van bestuur en die zijn overheid via archieven ter verantwoording kan roepen, botst echter vaak op archiefbestanden die om allerlei redenen slechts beperkt of zelfs helemaal niet toegankelijk zijn. Ook rond deze problematiek is in dit eerste deel ruim geselecteerd. Technische artikels over archiefwetgeving werden niet weerhouden.

Thema twee, Archief en democratie in gevaar, stelt de invloed van oorlog, dictatuur, regimewissels en rampen op archieven centraal. Het gaat stuk voor stuk om elementen die in de eerste plaats een bedreiging vormen voor de democratische rechtstaat, maar ook een rechtstreekse invloed hebben op de archieven die in de staat in kwestie worden bewaard. Een bedreiging van de democratische fundamenten van een samenleving gaat immers doorgaans gepaard met een bedreiging van de (overheids-)archieven van deze samenleving.

Archief en mensenrechten vormt thema drie. Binnen het ruime mensenrechtendebat neemt parallel met het groeiend belang van het internationaal strafrecht de bewustwording rond de essentiële rol van archieven als bewijsmateriaal een steeds hogere vlucht. De archiefwereld haakt zich actief en bewust vast aan deze thematiek en levert zowel vaktechnische knowhow als metafysische beschouwingen via colloquia, nieuwsbrieven en vele publicaties.

De kadering van het laatste thema, Archief en collectieve identiteitsopbouw, binnen het algemene onderwerp van deze bibliografie behoeft vermoedelijk wat meer uitleg dan de voorgaande thema's. Democratie is een ideaal waarvan de realisatie via democratisering dichterbij komt. Of nog: democratie is een toekomstgericht project, is

Levenscyclus van gegevens

2.3 *Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid*

steeds in ontwikkeling. Een samenleving kan echter pas vooruit kijken als het verleden een plaats heeft, als ze kan buigen op een integer geheugen, zodat op een organische manier een collectieve identiteit kan worden gevormd. Archieven vrijwaren dit recht op een eigen geschiedenis en staan mee garant voor het geheugen van de samenleving. Al kunnen we 'hét geheugen' best tussen aanhalingstekens plaatsen. Waar enkel op de grootste gemene deler wordt gefocust, dreigt immers manipulatie en/of revisionisme. Bij de selectie voor dit thema werd ook aandacht besteed aan de archieven van minderheden in een samenleving. Nog al te vaak gaat hier veel te weinig structurele aandacht naartoe zodat deze groepen tussen de mazen van het net (dreigen te) vallen wat collectieve identiteitsopbouw en verlevering betreft.

Overige begrippen *Archief; Bibliografie; Collectief geheugen; Collectieve identiteit; Cultuur; Democratie; Memocide; Tentoonstelling; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografie op internet

~ http://www.archief-democratie.be/bibliografie/Manuale_A-D_NL.pdf

Website digitale tentoonstelling archief en democratie

~ <http://www.archief-democratie.be/>

9449 *De betere byte in de strijd om het gelijk; De betrouwbaarheid van elektronische gegevens als bewijsmiddel in het Nederlandse, Duitse en Amerikaanse civiele bewijsrecht*

Maarten van Stekelenburg

(Rapport) Eburon Academic Publishers, Delft, 2010. ISBN 9789059723788

Bewijsrecht

De toename in gebruik van elektronische gegevens, leidt ertoe dat deze steeds vaker ingezet worden als bewijsmiddel in rechtzaken. Elektronische gegevens staan aan andere gevaren bloot dan traditionele media, temeer omdat deze gegevens veelal worden verstuurd over het internet. Het is niet altijd duidelijk of degene die de gegevens heeft verzonden ook daadwerkelijk de persoon is die zich als afzender identificeert. Daarnaast is het mogelijk dat derden vertrouwelijke gegevens onderscheppen en eventueel zelfs wijzigingen aanbrengen. Dit roept de vraag op hoe betrouwbaar deze gegevens zijn om rechten en feiten aan te kunnen tonen. dat deze slechts in een enkel geval houvast biedt in het geven van een betrouwbaarheidsoordeel van elektronische bewijsmiddelen.

Dit onderzoek gaat over de betrouwbaarheid van elektronische gegevens in het recht. De westerse samenleving schakelt in hoog tempo over van traditionele media naar elektronische media. Brieven, formulieren, tijdschriften en kranten worden vervangen door elektronische varianten zoals e-mail, chatgesprekken, webformulieren en websites. De toename in gebruik van elektronische gegevens, leidt ertoe dat deze steeds vaker ingezet worden als bewijsmiddel in rechtzaken.

Elektronische gegevens staan aan andere gevaren bloot dan traditionele media, temeer omdat deze gegevens veelal worden verstuurd over het internet. Het is niet altijd duidelijk of degene die de gegevens heeft verzonden ook daadwerkelijk de persoon is die zich als afzender identificeert. Daarnaast is het mogelijk dat derden vertrouwelijke gegevens onderscheppen en eventueel zelfs wijzigingen aanbrengen. Dit roept de vraag op hoe betrouwbaar deze gegevens zijn om rechten en feiten aan te kunnen tonen.

Dit onderzoek probeert meer inzicht te verschaffen in de criteria die zijn ontwikkeld om de betrouwbaarheid van elektronische gegevens als bewijsmiddel vast te kunnen stellen. Hiertoe wordt het bewijsrecht in Nederland, Duitsland en Amerika onderzocht. Geanalyseerd wordt welke criteria zijn aangelegd in wetgeving en welke criteria rechters hanteren om elektronische gegevens te waarderen en een betrouwbaarheidsoordeel te kunnen geven.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Bewijsmiddelen; E-discovery.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.eburon.nl/de_betere_byte_in_de_strijd_om_het_gelijk_ebook

Levenscyclus van gegevens

2.3 *Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid*

9455 *Metadata for the Masses*

Peter Merholz

(Weblog) versie 19-okt-2004 / Adaptive path, 2004.

Ethnoclassification

Many classification systems suffer from an inflexible top-down approach, forcing users to view the world in potentially unfamiliar ways.

Ethnoclassification - how people classify and categorize the world around them.

Overige begrippen *Classification; Folksonomy; Gezichtspunt; Stigmergie; Subjectiviteit; Tagging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ <http://www.adaptivepath.com/ideas/e000361>

Levenscyclus van gegevens

3 Gebruik, afstemming en toezicht

9448 *Invoering iPad en andere tablets; De opstap naar digitaal werken, procesgericht werken en Het Nieuwe Werken*

Kees van den Tempel

(Rapport) versie 16-sep-2011 / Phanos Management Advies, Houten, 2011. Versie: 3.0

Datum: 16 september 2011

Tablet computer

Het gebruik van tablet computers, en de iPad in het bijzonder, is een ware hype; directies, besturen en medewerkers worden in rap tempo aangesloten op de nieuwste mogelijkheden. En dit is dan ook direct de grootste winst, boven het besparen van papier of het schrappen van uren: de iPad werkt als een katalysator om nu echt digitaal te gaan werken en als krachtige impuls om Het Nieuwe Werken tot een succes te maken.

Wel is het van belang dat alle hooggespannen verwachtingen in goede banen worden geleid. Een snelle invoering van de iPad, zonder de informatiestromen degelijk te organiseren, en zonder de gebruikers goed te begeleiden, kan tot teleurstellingen leiden. Papier levert nou eenmaal ook bepaalde voordelen op ten opzichte van de iPad; je kan sneller bladeren en door documenten heen scannen, een A4-tje is nog steeds groter dan een 9 inch scherm, en tijdens vergaderingen zijn papieren sneller te herschikken. De kracht van de iPad zit met name in het feit dat je alle informatie (documenten, email, agenda, social media, etc) bij elkaar hebt, makkelijk door documenten kunt zoeken, en dat de iPad compacter is dan een stapel papier. En de iPad levert op gezette tijden ook nog enige ontspanning op. Een belangrijke factor...

Overige begrippen *Communicatiemiddel; Digitaal werken; Het nieuwe werken; Zaakgericht werken; Zaaksgewijs werken.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Over het rapport

~ http://www.phanosmanagementadvies.nl/Hoofdmenu/Nieuws/Nieuwsbericht.aspx?article=i_xg_fnz0_x7_do%3d

Rapport op internet

~ <http://www.phanosmanagementadvies.nl/LinkClick.aspx?fileticket=pwemNHDGhHo%3d&tabid=170>

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

:-) 9444 *Archief en democratie; Een bibliografische inleiding*

Geertrui Elaut

(Bibliografie) Algemeen Rijksarchief, Brussel, 2009. Serie: Miscellanea archivistica manuale nr 60

ISBN : 978 90 5746 204 7

Publicatienummer: Publ. 4843

Openbaarheid

Archieven vormen een actieve graadmeter van de democratie (en zijn geen passieve ondersteuning ervan). De mate van raadpleegbaarheid van archief is immers recht evenredig met het democratische gehalte van de samenleving die het archief in kwestie bewaart. De consequenties van deze stelling zijn niet gering. Ze zorgen voor een zware dubbelzijdige verantwoordelijkheid. Archieven zijn in deze optiek niet langer louter bewaarinstellingen, maar hebben een belangrijke maatschappelijke rol te vervullen. De wetgevende en uitvoerende macht moet binnen een democratie ervoor zorgen dat archieven voldoende middelen hebben om deze missie waar te maken.

Dat het aan financiële middelen vaak ontbreekt, hoeft geen betoog. Toch gaat de archiefwereld de uitdaging aan. Sinds de meest recente democratiseringsgolf wordt in het archivalistische veld veelvuldig gepubliceerd en gedebatteerd over het verband tussen archief en democratie in ruime zin. Het komt ook letterlijk aan bod in de beginselverklaring van de International Council on Archives (ICA):

Archives constitute the memory of nations and of societies, shape their identity, and are a cornerstone of the information society. By providing evidence of human actions and transactions, archives support administration

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

and underlie the rights of individuals, organisations and states. By guaranteeing citizens' rights of access to official information and to knowledge of their history, archives are fundamental to democracy, accountability and good governance.

Met deze bibliografie wil het Belgisch Rijksarchief zijn steentje bijdragen toe het internationale debat en de gebruiker/lezer aanzetten tot reflectie over het belang van archieven voor een democratische samenleving. Twee andere redenen om dit literatuuroverzicht tot stand te brengen, zijn de wil van het Belgisch Rijksarchief om zijn werking in maatschappelijk perspectief te plaatsen, en tot slot de profilering van het Rijksarchief in België als archivistisch kenniscentrum.

Vier thema's: keuze en afbakening

Zowel 'archief' als 'democratie' zijn ruime begrippen die bij een literatuurselectie vele interpretaties toelaten. Een exhaustief literatuuroverzicht aanbieden is in deze materie onmogelijk. We beperkten ons tot vier grote thema's als leidraad bij de selectie. Vanuit geografisch oogpunt werden geen restricties vooropgesteld. Voor alle duidelijkheid geven we nog mee dat publicaties over archieven als bronnen voor de geschiedschrijving van de democratie niet werden opgenomen.

Het eerste thema, Archief ten dienste van burger en samenleving. Toegang & transparantie, focust op de algemene relatie tussen archief en burger/samenleving. Het belang van archieven voor de recht- en bewijszoekende burger is daarbij een eerste belangrijk aspect. De burger die recht heeft op openbaarheid van bestuur en die zijn overheid via archieven ter verantwoording kan roepen, botst echter vaak op archiefbestanden die om allerlei redenen slechts beperkt of zelfs helemaal niet toegankelijk zijn. Ook rond deze problematiek is in dit eerste deel ruim geselecteerd. Technische artikels over archiefwetgeving werden niet weerhouden.

Thema twee, Archief en democratie in gevaar, stelt de invloed van oorlog, dictatuur, regimewissels en rampen op archieven centraal. Het gaat stuk voor stuk om elementen die in de eerste plaats een bedreiging vormen voor de democratische rechtstaat, maar ook een rechtstreekse invloed hebben op de archieven die in de staat in kwestie worden bewaard. Een bedreiging van de democratische fundamenteën van een samenleving gaat immers doorgaans gepaard met een bedreiging van de (overheids-)archieven van deze samenleving.

Archief en mensenrechten vormt thema drie. Binnen het ruime mensenrechtendebat neemt parallel met het groeiend belang van het internationaal strafrecht de bewustwording rond de essentiële rol van archieven als bewijsmateriaal een steeds hogere vlucht. De archiefwereld haakt zich actief en bewust vast aan deze thematiek en levert zowel vaktechnische knowhow als metafysische beschouwingen via colloquia, nieuwsbrieven en vele publicaties.

De kadering van het laatste thema, Archief en collectieve identiteitsopbouw, binnen het algemene onderwerp van deze bibliografie behoeft vermoedelijk wat meer uitleg dan de voorgaande thema's. Democratie is een ideaal waarvan de realisatie via democratisering dichterbij komt. Of nog: democratie is een toekomstgericht project, is steeds in ontwikkeling. Een samenleving kan echter pas vooruit kijken als het verleden een plaats heeft, als ze kan buigen op een integer geheugen, zodat op een organische manier een collectieve identiteit kan worden gevormd. Archieven vrijwaren dit recht op een eigen geschiedenis en staan mee garant voor het geheugen van de samenleving. Al kunnen we 'hét geheugen' best tussen aanhalingstekens plaatsen. Waar enkel op de grootste gemene deler wordt gefocust, dreigt immers manipulatie en/of revisionisme. Bij de selectie voor dit thema werd ook aandacht besteed aan de archieven van minderheden in een samenleving. Nog al te vaak gaat hier veel te weinig structurele aandacht naartoe zodat deze groepen tussen de mazen van het net (dreigen te) vallen wat collectieve identiteitsopbouw en verlevering betreft.

Overige begrippen *Archief; Bibliografie; Collectief geheugen; Collectieve identiteit; Cultuur; Democratie; Memoricide; Tentoonstelling; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografie op internet

~ http://www.archief-democratie.be/bibliografie/Manuale_A-D_NL.pdf

Website digitale tentoonstelling archief en democratie

~ <http://www.archief-democratie.be/>

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

9459 *Besluit voorschrift informatiebeveiliging rijksdienst - bijzondere informatie; (Stcrt. 2004, 47), rectificatie in (Stcrt. 2004, 49)*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Geraadpleegd 16-nov-2011 / Ministerie van Algemene Zaken, Den Haag.

Informatiebeveiliging

Het Vir bevat algemene regels voor de beveiliging van informatie binnen de rijksoverheid.

Binnen deze informatie bestaat informatie waarvan de kennisname door niet gerechtigden schade of nadeel op kan leveren voor de Staat, zijn bondgenoten of een of meer ministeries. Om deze reden moeten er bij deze informatie hogere eisen worden gesteld aan de waarborging van de exclusiviteit, dat wil zeggen de mate waarin de toegang tot de informatie is beperkt tot een gedefinieerde groep van gerechtigden. Deze informatie wordt bijzondere informatie genoemd.

Bijzondere informatie bestaat uit staatsgeheimen en uit overige kwetsbare informatie (niet-staatsgeheime bijzondere informatie), die weliswaar geen staatsgeheim is, maar toch meer beveiliging behoeft dan het algemene beveiligingsniveau biedt. Niet-staatsgeheime bijzondere informatie is dikwijls al op basis van een departementale regeling gemerkt, bijvoorbeeld 'BZ-vertrouwelijk' voor informatie, waarvan kennisname door niet bevoegden kan leiden tot nadelige gevolgen voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Voorbeelden van categorieën niet-staatsgeheime bijzondere informatie zijn opgenomen in bijlage 2 van dit voorschrift. Deze voorbeelden hebben geen limitatief karakter; ze dienen als hulpmiddel bij het vastleggen in het beleidsdocument van de soorten bijzondere informatie die zich op een ministerie bevinden (zie artikel 13, tweede lid, onder a).

Er moeten pas hogere eisen aan de waarborging van de exclusiviteit worden gesteld indien er risico's zijn die dat rechtvaardigen. Daarom stelt de definitie van 'bijzondere informatie' in artikel 1 onder a als eis dat er sprake moet zijn van nadelige gevolgen voor de belangen van de Staat, zijn bondgenoten of van één of meer van zijn ministeries indien niet-gerechtigden hiervan kunnen kennisnemen. Het nadeel kan soms zo ernstig zijn, dat er sprake is van schade. In bijlage 2 van dit voorschrift zijn voorbeelden opgenomen van categorieën van informatie waarbij sprake kan zijn van de hier bedoelde nadelige gevolgen. Gerechtigd om kennis te nemen van staatsgeheimen zijn personen met een verklaring van geen bezwaar op grond van de Wet veiligheidsonderzoeken (Wvo); in alle gevallen van kennisname van bijzondere informatie is een 'need to know' vereist, dat wil zeggen dat voor de betrokkene toegang tot de bijzondere informatie noodzakelijk is om een uit zijn functie voortvloeiende taak te kunnen vervullen.

De omschrijving van het begrip staatsgeheim is ontleend aan de omschrijving die het Wetboek van Strafrecht geeft in artikel 98.

Wat de verhouding van dit voorschrift tot de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) betreft, wordt op het volgende gewezen. Het aanwijzen van informatie als 'bijzonder' betekent dat het beveiligingsregime van dit voorschrift op deze informatie moet worden toegepast. Dit betekent uiteraard niet dat als dergelijke informatie op grond van de Wob wordt opgevraagd, dit verzoek zonder meer kan worden geweigerd. In dat geval wordt bezien of tot openbaarmaking kan worden overgegaan. Van openbaarmaking kan slechts worden afgeweken indien daarvoor een grond aanwezig is als bedoeld in artikel 10 of 11 van de Wob.

Overige begrippen (*geen gerelateerde termen opgenomen*)

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Besluit informatiebeveiliging rijksdienst

~ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0022141>

Besluit voorschrift informatiebeveiliging rijksdienst - bijzondere informatie

~ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0016435>

Stcrt. 2004, 47

~ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/resultaat/?zkt=Eenvoudig&vrt=stcrt+2004+47>

Stcrt. 2004, 49

~ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/Pages/OverzichtZoekresultaten.aspx?zkt=Eenvoudig&vrt=stcrt+2004+49>

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Wat is geheim bij de overheid?

~ http://wetten.overheid.nl/zoeken_op/regeling_type_wetten+AMVB+ministeries/tekst_bevat_geheim/datum_16-11-20

9460 *Besluit voorschrift informatiebeveiliging rijksdienst 2007; (Stcrt. 2007, 122)*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Geraadpleegd 16-nov-2011 / Ministerie van Algemene Zaken, Den Haag.

Informatiebeveiliging

Algemeen besluit van de Minister President.

Onder informatiebeveiliging wordt verstaan:

het proces van vaststellen van de vereiste betrouwbaarheid van informatiesystemen in termen van vertrouwelijkheid, beschikbaarheid en integriteit alsmede het treffen, onderhouden en controleren van een samenhangend pakket van bijbehorende maatregelen.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Betrouwbaarheid; Integriteit; Vertrouwelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Besluit informatiebeveiliging rijksdienst

~ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0022141>

Besluit voorschrift informatiebeveiliging rijksdienst - bijzondere informatie

~ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0016435>

Stcrt. 2007, 122

~ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/Pages/OverzichtZoekresultaten.aspx?zkt=Eenvoudig&vrt=stcrt+2007+122>

Wat is geheim bij de overheid?

~ http://wetten.overheid.nl/zoeken_op/regeling_type_wetten+AMVB+ministeries/tekst_bevat_geheim/datum_16-11-20

9449 *De betere byte in de strijd om het gelijk; De betrouwbaarheid van elektronische gegevens als bewijsmiddel in het Nederlandse, Duitse en Amerikaanse civiele bewijsrecht*

Maarten van Stekelenburg

(Rapport) Eburon Academic Publishers, Delft, 2010. ISBN 9789059723788

Bewijsrecht

De toename in gebruik van elektronische gegevens, leidt ertoe dat deze steeds vaker ingezet worden als bewijsmiddel in rechtzaken. Elektronische gegevens staan aan andere gevaren bloot dan traditionele media, temeer omdat deze gegevens veelal worden verstuurd over het internet. Het is niet altijd duidelijk of degene die de gegevens heeft verzonden ook daadwerkelijk de persoon is die zich als afzender identificeert. Daarnaast is het mogelijk dat derden vertrouwelijke gegevens onderscheppen en eventueel zelfs wijzigingen aanbrengen. Dit roept de vraag op hoe betrouwbaar deze gegevens zijn om rechten en feiten aan te kunnen tonen. dat deze slechts in een enkel geval houvast biedt in het geven van een betrouwbaarheidsoordeel van elektronische bewijsmiddelen.

Dit onderzoek gaat over de betrouwbaarheid van elektronische gegevens in het recht. De westerse samenleving schakelt in hoog tempo over van traditionele media naar elektronische media. Brieven, formulieren, tijdschriften en kranten worden vervangen door elektronische varianten zoals e-mail, chatgesprekken, webformulieren en websites. De toename in gebruik van elektronische gegevens, leidt ertoe dat deze steeds vaker ingezet worden als bewijsmiddel in rechtzaken.

Elektronische gegevens staan aan andere gevaren bloot dan traditionele media, temeer omdat deze gegevens veelal worden verstuurd over het internet. Het is niet altijd duidelijk of degene die de gegevens heeft verzonden ook daadwerkelijk de persoon is die zich als afzender identificeert. Daarnaast is het mogelijk dat derden vertrouwelijke gegevens onderscheppen en eventueel zelfs wijzigingen aanbrengen. Dit roept de vraag op hoe betrouwbaar deze gegevens zijn om rechten en feiten aan te kunnen tonen.

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Dit onderzoek probeert meer inzicht te verschaffen in de criteria die zijn ontwikkeld om de betrouwbaarheid van elektronische gegevens als bewijsmiddel vast te kunnen stellen. Hiertoe wordt het bewijsrecht in Nederland, Duitsland en Amerika onderzocht. Geanalyseerd wordt welke criteria zijn aangelegd in wetgeving en welke criteria rechters hanteren om elektronische gegevens te waarderen en een betrouwbaarheidsoordeel te kunnen geven.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; Bewijsmiddelen; E-discovery.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Rapport op internet

~ http://www.eburon.nl/de_betere_byte_in_de_strijd_om_het_gelijk_ebook

9447 *Easycratie; De toekomst van werken en organiseren*

Martijn Aslander en Erwin Witteveen

(Publicatie) Academic Service, 2010. 978 90 5261 702 2

Management

In grote, logge organisaties heerst vaak een verstikkende bureaucratie, die het onmogelijk maakt om de grote vraagstukken op te lossen. Er zijn genoeg mensen die de oplossingen hebben, maar zij worden nog al te vaak belemmerd door regels, hiërarchieën en een gebrek aan samenwerking. Dat moet en kan anders: vervang de bureaucratie door de easycratie!

De easycratie is een netwerk van professionals, dat naast de traditionele bureaucratieën een steeds machtiger en invloedrijker bolwerk wordt. En dat uiteindelijk zelfs de bestaande bureaucratie zal dwingen ook easycratisch te worden.

Easycratie roept op tot een nieuwe manier van werken, organiseren én samenwerken die dwars door bestaande organisatiestructuren heen gaat. Het laat zien hoe je samen met andere bevlogen professionals het verschil kunt maken, ongeacht je plaats in de traditionele hiërarchie. Je hoeft niet eerst CEO of minister-president te worden om dingen te kunnen verbeteren. Je moet er alleen voor zorgen dat je de juiste spelregels kent. Want van boven naar beneden werkt anders dan van beneden naar boven.

Overige begrippen *Bureaucratie; Bureaucratisme; Easycratie; Kennismanagement; Lifehacking; Netwerk; Organisatiecultuur; Werken 2.0.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bijbehorende website

~ <http://easycratie.nl/>

Boek op internet

~ <http://www.rijnland-weblog.nl/wp-content/uploads/2011/02/2000-Ebook-Easycratie.pdf>

Op Rijnland-Weblog

~ <http://www.rijnland-weblog.nl/2011/02/16/easycratie/>

9453 *Zoveel schuld en nergens een zondebok*

Jos de Mul en Liesbeth Noordergraaf-Eelens

(Artikel) Trouw 6-nov-2011.

Cultuur

Wie kunnen we aanspreken op de huidige eurocrisis. De huidige gebeurtenissen zijn te zien als een Griekse tragedie: "Kun je mensen verantwoordelijk houden voor zaken die ze zelf niet kunnen beheersen?"

Overige begrippen *Chaos; Complexiteit; Crisismanagement; Leiderschap; Onzekerheidssamenleving; Risicomangement; Risicosamenleving.*

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van Trouw

~ <http://www.trouw.nl/tr/nl/4328/2011/article/print/detail/3018120/Zoveel-schuld-en-nergens-een-zondebok.dhtml>

3.5 Documentatie

9456 *Metadata encoding and transmission standard: Primer and reference manual*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Digital Library Federation, 2010.

METS

A wide range of readers were envisioned as this document was being planned, written and edited. As such, each chapter as presented can often stand alone.

Chapter 1 serves as its Introduction, providing some general answers to the background and development of METS.

Chapter 2 is designed as an overview and basic tutorial for the use of METS. It describes how to create a METS document.

Chapter 3 provides more specific documentation about the various elements within the METS schema. The elements are organized in the order they appear in the METS.xsd.

Chapter 4 is targeted to the developer and XML aficionado who needs to know how XML specific methods are incorporated and designed to be used within the XML binding of the schema.

Chapter 5 provides an overview of the use of external schemas with METS for the different categories of metadata that can be partitioned within it including descriptive and administrative metadata. The reader is directed to other sources of information for more specifics regarding the use of each schema that is endorsed by the METS Editorial Board.

Chapter 6 includes introductory material about METS profiles, but once again points to the more specific information found on the METS website about how to create METS profiles along with the list of registered profiles, and the sample instance documents that are required as part of registering a METS profile.

Appendix A contains a full METS document example drawn from a few scanned page image files from Martial, Epigrams (2v.) London, W. Heinemann; 1919-20.

Appendix B contains three sets of tables: ComplexTypes, Elements and Attributes arranged in alphabetical order for quick reference.

Overige begrippen   *Metadata; Metadata Encoding and Transmission Standard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

METS Site

~ www.loc.gov/standards/mets/

Tekst op internet

~ <http://www.loc.gov/standards/mets/METSPrimerRevised.pdf>

9455 *Metadata for the Masses*

Peter Merholz

(Weblog) versie 19-okt-2004 / Adaptive path, 2004.

Ethn classification

Many classification systems suffer from an inflexible top-down approach, forcing users to view the world in potentially unfamiliar ways.

Ethn classification - how people classify and categorize the world around them.

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documentatie

Overige begrippen *Classification; Folksonomy; Gezichtspunt; Stigmergie; Subjectiviteit; Tagging.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ <http://www.adaptivepath.com/ideas/e000361>

9445 *System evaluation of archival description and access*

Junte Zhang

(Proefschrift) IR Publications, Amsterdam, 2011. ILLC dissertation series DS-2011-04. SIKS dissertation series no. 2011-22.

© 2011 by Junte Zhang

Toegankelijkheid

Archieven ontsluiten hun stukken en laten gebruikers zoeken met behulp van archiefbeschrijvingen. Encoded Archival Description (EAD) in Extensible Markup Language (XML) is de technische standaard voor digitale archiefbeschrijvingen. Het wordt nu steeds meer gebruikt om de kloof tussen de tastbare maar soms onvindbare (papieren) stukken in de archieven en digitale objecten op het internet te overbruggen. Deze beschrijvingen zijn toegangen om informatie over, of verwijzingen naar, archiefstukken te kunnen vinden. Typische toegangen zijn diep-hierarchisch qua structuur en beschrijven inhoudelijk soms (kilo)meters aan archief. Junte Zhang onderzocht hoe gebruik gemaakt kan worden van XML-retrievaltechnieken om archieven met EAD-toegangen te ontsluiten. Hij ontwikkelde een systeemevaluatie voor EAD-retrieval om de effectiviteit van de terugvindbaarheid van beschrijvingen in digitale toegangen te meten. Daarnaast bracht hij het informatiezoekgedrag van archiefgebruikers in kaart. Zhang werpt een nieuw licht op de digitale toegankelijkheid van archieven. Hij laat zien dat het verbeteren van de toegankelijkheid nauw samenhangt met evaluatie.

Overige begrippen *Archiefbeschrijving; EAD; Encoded archival description; README; Retrieving Encoded Archival Descriptions More Effectively; Toegankelijke staat; Vindbaarheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Het proefschrift via UvA DARE

~ <http://dare.uva.nl/document/337133>

Informatie over het proefschrift via UvA DARE

~ <http://dare.uva.nl/cgi/b/bib/bib-idx?sid=16618e43b3d6b1e6f80f32afa348bc95;c=uvadare;lang=nl;type=simple;rgn1=dai;q1=337985081;pagelink=publicationyear;cc=uvadare;view=reslist;fmt=long;page=reslist;start=1;size=1>

9465 *Universalism as Utopia*

Wouter van Acker

(Artikel) The Department for Architecture Theory, RWTH Aachen University, Aachen, 2011. In: Susanne Schindler, Axel Sowa, Ariane Wilson, Constructing Knowledge : Das Wissen der Architektur, Proceedings, Aachen

Documenteren

On the basis of a case study - the utopia of a Universal Network of Documentation as conceived by the bibliographer and internationalist Paul Otlet (Brussels 1868-Brussels 1944) - this paper focuses on the spatial contradiction inherent in the claim of the universality of scientific knowledge which was common in the beginning of the twentieth century. Through an analysis of the spatial schemas drawn by Otlet in which he envisions a new system for the dissemination and organization of knowledge, this article aims to show the complex spatial nature of the epistemological claim of universalism in his time, which in current localist views on science tends to be excessively simplified.

Overige begrippen *Architectuur; Kennismanagement; Ruimtelijke context; UDC.*

Levenscyclus van gegevens

3.5 Documentatie

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ <http://darwin.bth.rwth-aachen.de/opus3/volltexte/2011/3694/>

Zie ook

~ <http://hdl.handle.net/1854/LU-1892439>

3.6 Beschikbaarstellen

:-) 9444 *Archief en democratie; Een bibliografische inleiding*

Geertrui Elaut

(Bibliografie) Algemeen Rijksarchief, Brussel, 2009. Serie: Miscellanea archivistica manuale nr 60

ISBN : 978 90 5746 204 7

Publicatienummer: Publ. 4843

Openbaarheid

Archieven vormen een actieve graadmeter van de democratie (en zijn geen passieve ondersteuning ervan). De mate van raadpleegbaarheid van archief is immers recht evenredig met het democratische gehalte van de samenleving die het archief in kwestie bewaart. De consequenties van deze stelling zijn niet gering. Ze zorgen voor een zware dubbelzijdige verantwoordelijkheid. Archieven zijn in deze optiek niet langer louter bewaarinstellingen, maar hebben een belangrijke maatschappelijke rol te vervullen. De wetgevende en uitvoerende macht moet binnen een democratie ervoor zorgen dat archieven voldoende middelen hebben om deze missie waar te maken.

Dat het aan financiële middelen vaak ontbreekt, hoeft geen betoog. Toch gaat de archiefwereld de uitdaging aan. Sinds de meest recente democratiseringsgolf wordt in het archivalistische veld veelvuldig gepubliceerd en gedebatteerd over het verband tussen archief en democratie in ruime zin. Het komt ook letterlijk aan bod in de beginselverklaring van de International Council on Archives (ICA):

Archives constitute the memory of nations and of societies, shape their identity, and are a cornerstone of the information society. By providing evidence of human actions and transactions, archives support administration and underlie the rights of individuals, organisations and states. By guaranteeing citizens' rights of access to official information and to knowledge of their history, archives are fundamental to democracy, accountability and good governance.

Met deze bibliografie wil het Belgisch Rijksarchief zijn steentje bijdragen toe het internationale debat en de gebruiker/lezer aanzetten tot reflectie over het belang van archieven voor een democratische samenleving. Twee andere redenen om dit literatuuroverzicht tot stand te brengen, zijn de wil van het Belgisch Rijksarchief om zijn werking in maatschappelijk perspectief te plaatsen, en tot slot de profilering van het Rijksarchief in België als archivalistisch kenniscentrum.

Vier thema's: keuze en afbakening

Zowel 'archief' als 'democratie' zijn ruime begrippen die bij een literatuurselectie vele interpretaties toelaten. Een exhaustief literatuuroverzicht aanbieden is in deze materie onmogelijk. We beperkten ons tot vier grote thema's als leidraad bij de selectie. Vanuit geografisch oogpunt werden geen restricties vooropgesteld. Voor alle duidelijkheid geven we nog mee dat publicaties over archieven als bronnen voor de geschiedschrijving van de democratie niet werden opgenomen.

Het eerste thema, Archief ten dienste van burger en samenleving. Toegang & transparantie, focust op de algemene relatie tussen archief en burger/samenleving. Het belang van archieven voor de recht- en bewijszoekende burger is daarbij een eerste belangrijk aspect. De burger die recht heeft op openbaarheid van bestuur en die zijn overheid via archieven ter verantwoording kan roepen, botst echter vaak op archiefbestanden die om allerlei redenen slechts beperkt of zelfs helemaal niet toegankelijk zijn. Ook rond deze problematiek is in dit eerste deel ruim geselecteerd. Technische artikels over archiefwetgeving werden niet weerhouden.

Thema twee, Archief en democratie in gevaar, stelt de invloed van oorlog, dictatuur, regimewissels en rampen op archieven centraal. Het gaat stuk voor stuk om elementen die in de eerste plaats een bedreiging vormen voor de democratische rechtstaat, maar ook een rechtstreekse invloed hebben op de archieven die in de staat in kwestie worden bewaard. Een bedreiging van de democratische fundamenten van een samenleving gaat immers doorgaans

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

gepaard met een bedreiging van de (overheids-)archieven van deze samenleving.

Archief en mensenrechten vormt thema drie. Binnen het ruime mensenrechtendebat neemt parallel met het groeiend belang van het internationaal strafrecht de bewustwording rond de essentiële rol van archieven als bewijsmateriaal een steeds hogere vlucht. De archiefwereld haakt zich actief en bewust vast aan deze thematiek en levert zowel vaktechnische knowhow als metafysische beschouwingen via colloquia, nieuwsbrieven en vele publicaties.

De kadering van het laatste thema, Archief en collectieve identiteitsopbouw, binnen het algemene onderwerp van deze bibliografie behoeft vermoedelijk wat meer uitleg dan de voorgaande thema's. Democratie is een ideaal waarvan de realisatie via democratisering dichterbij komt. Of nog: democratie is een toekomstgericht project, is steeds in ontwikkeling. Een samenleving kan echter pas vooruit kijken als het verleden een plaats heeft, als ze kan buigen op een integer geheugen, zodat op een organische manier een collectieve identiteit kan worden gevormd. Archieven vrijwaren dit recht op een eigen geschiedenis en staan mee garant voor het geheugen van de samenleving. Al kunnen we 'hét geheugen' best tussen aanhalingstekens plaatsen. Waar enkel op de grootste gemene deler wordt gefocust, dreigt immers manipulatie en/of revisionisme. Bij de selectie voor dit thema werd ook aandacht besteed aan de archieven van minderheden in een samenleving. Nog al te vaak gaat hier veel te weinig structurele aandacht naartoe zodat deze groepen tussen de mazen van het net (dreigen te) vallen wat collectieve identiteitsopbouw en verlevering betreft.

Overige begrippen *Archief; Bibliografie; Collectief geheugen; Collectieve identiteit; Cultuur; Democratie; Memoricide; Tentoonstelling; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografie op internet

~ http://www.archief-democratie.be/bibliografie/Manuale_A-D_NL.pdf

Website digitale tentoonstelling archief en democratie

~ <http://www.archief-democratie.be/>

9443 *Colonial archives and the arts of governance*

Ann Laura Stoler

(Artikel) *Archival Science*, 2002. 2: 87-109, 2002.

Interpretatie

Anthropologists engaged in post-colonial studies are increasingly adopting an historical perspective and using archives. Yet their archival activity tends to remain more an extractive than an ethnographic one. Documents are thus still invoked piecemeal to confirm the colonial invention of certain practices or to underscore cultural claims, silent. Yet such mining of the content of government commissions, reports, and other archival sources rarely pays attention to their peculiar placement and form. Scholars need to move from archive-as-source to archive-as-subject. This article, using document production in the Dutch East Indies as an illustration, argues that scholars should view archives not as sites of knowledge retrieval, but of knowledge production, as monuments of states as well as sites of state ethnography. This requires a sustained engagement with archives as cultural agents of "fact" production, of taxonomies in the making, and of state authority. What constitutes the archive, what form it takes, and what systems of classification and epistemology signal at specific times are (and reflect) critical features of colonial politics and state power. The archive was the supreme technology of the late nineteenth-century imperial state, a repository of codified beliefs that clustered (and bore witness to) connections between secrecy, the law, and power.

Overige begrippen *Archiefvorming; Cultuur; Deconstructie; Epistemologie; Governance.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/2027.42/41825/1/10502_2004_Article_5096461.pdf

Levenscyclus van gegevens

3.7 Beveiliging

9459 *Besluit voorschrift informatiebeveiliging rijksdienst - bijzondere informatie; (Stcrt. 2004, 47), rectificatie in (Stcrt. 2004, 49)*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Geraadpleegd 16-nov-2011 / Ministerie van Algemene Zaken, Den Haag.

Informatiebeveiliging

Het Vir bevat algemene regels voor de beveiliging van informatie binnen de rijksoverheid.

Binnen deze informatie bestaat informatie waarvan de kennisname door niet gerechtigden schade of nadeel op kan leveren voor de Staat, zijn bondgenoten of een of meer ministeries. Om deze reden moeten er bij deze informatie hogere eisen worden gesteld aan de waarborging van de exclusiviteit, dat wil zeggen de mate waarin de toegang tot de informatie is beperkt tot een gedefinieerde groep van gerechtigden. Deze informatie wordt bijzondere informatie genoemd.

Bijzondere informatie bestaat uit staatsgeheimen en uit overige kwetsbare informatie (niet-staatsgeheimen bijzondere informatie), die weliswaar geen staatsgeheim is, maar toch meer beveiliging behoeft dan het algemene beveiligingsniveau biedt. Niet-staatsgeheimen bijzondere informatie is dikwijls al op basis van een departementale regeling gemerkt, bijvoorbeeld 'BZ-vertrouwelijk' voor informatie, waarvan kennisname door niet-bevoegden kan leiden tot nadelige gevolgen voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Voorbeelden van categorieën niet-staatsgeheimen bijzondere informatie zijn opgenomen in bijlage 2 van dit voorschrift. Deze voorbeelden hebben geen limitatief karakter; ze dienen als hulpmiddel bij het vastleggen in het beleidsdocument van de soorten bijzondere informatie die zich op een ministerie bevinden (zie artikel 13, tweede lid, onder a).

Er moeten pas hogere eisen aan de waarborging van de exclusiviteit worden gesteld indien er risico's zijn die dat rechtvaardigen. Daarom stelt de definitie van 'bijzondere informatie' in artikel 1 onder a als eis dat er sprake moet zijn van nadelige gevolgen voor de belangen van de Staat, zijn bondgenoten of van één of meer van zijn ministeries indien niet-gerechtigden hiervan kunnen kennisnemen. Het nadeel kan soms zo ernstig zijn, dat er sprake is van schade. In bijlage 2 van dit voorschrift zijn voorbeelden opgenomen van categorieën van informatie waarbij sprake kan zijn van de hier bedoelde nadelige gevolgen. Gerechtigd om kennis te nemen van staatsgeheimen zijn personen met een verklaring van geen bezwaar op grond van de Wet veiligheidsonderzoeken (Wvo); in alle gevallen van kennisname van bijzondere informatie is een 'need to know' vereist, dat wil zeggen dat voor de betrokkene toegang tot de bijzondere informatie noodzakelijk is om een uit zijn functie voortvloeiende taak te kunnen vervullen.

De omschrijving van het begrip staatsgeheim is ontleend aan de omschrijving die het Wetboek van Strafrecht geeft in artikel 98.

Wat de verhouding van dit voorschrift tot de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) betreft, wordt op het volgende gewezen. Het aanwijzen van informatie als 'bijzonder' betekent dat het beveiligingsregime van dit voorschrift op deze informatie moet worden toegepast. Dit betekent uiteraard niet dat als dergelijke informatie op grond van de Wob wordt opgevraagd, dit verzoek zonder meer kan worden geweigerd. In dat geval wordt bezien of tot openbaarmaking kan worden overgegaan. Van openbaarmaking kan slechts worden afgeweken indien daarvoor een grond aanwezig is als bedoeld in artikel 10 of 11 van de Wob.

Overige begrippen *(geen gerelateerde termen opgenomen)*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Besluit informatiebeveiliging rijksdienst

~ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0022141>

Besluit voorschrift informatiebeveiliging rijksdienst - bijzondere informatie

~ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0016435>

Stcrt. 2004, 47

~ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/resultaat/?zkt=Eenvoudig&vrt=stcrt+2004+47>

Stcrt. 2004, 49

~ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/Pages/OverzichtZoekresultaten.aspx?zkt=Eenvoudig&vrt=stcrt+2004+49>

Levenscyclus van gegevens

3.7 **Beveiliging**

Wat is geheim bij de overheid?

~ http://wetten.overheid.nl/zoeken_op/regeling_type_wetten+AMVB+ministeries/tekst_bevat_geheim/datum_16-11-20

9460 **Besluit voorschrift informatiebeveiliging rijksdienst 2007; (Stcrt. 2007, 122)**

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Wet- en regelgeving) Geraadpleegd 16-nov-2011 / Ministerie van Algemene Zaken, Den Haag.

Informatiebeveiliging

Algemeen besluit van de Minister President.

Onder informatiebeveiliging wordt verstaan:

het proces van vaststellen van de vereiste betrouwbaarheid van informatiesystemen in termen van vertrouwelijkheid, beschikbaarheid en integriteit alsmede het treffen, onderhouden en controleren van een samenhangend pakket van bijbehorende maatregelen.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Betrouwbaarheid; Integriteit; Vertrouwelijkheid.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Besluit informatiebeveiliging rijksdienst

~ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0022141>

Besluit voorschrift informatiebeveiliging rijksdienst - bijzondere informatie

~ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0016435>

Stcrt. 2007, 122

~ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/Pages/OverzichtZoekresultaten.aspx?zkt=Eenvoudig&vrt=stcrt+2007+122>

Wat is geheim bij de overheid?

~ http://wetten.overheid.nl/zoeken_op/regeling_type_wetten+AMVB+ministeries/tekst_bevat_geheim/datum_16-11-20

Levenscyclus van gegevens

4 Bewaren

:-) 9444 *Archief en democratie; Een bibliografische inleiding*

Geertrui Elaut

(Bibliografie) Algemeen Rijksarchief, Brussel, 2009. Serie: Miscellanea archivistica manuale nr 60

ISBN : 978 90 5746 204 7

Publicatienummer: Publ. 4843

Openbaarheid

Archieven vormen een actieve graadmeter van de democratie (en zijn geen passieve ondersteuning ervan). De mate van raadpleegbaarheid van archief is immers recht evenredig met het democratische gehalte van de samenleving die het archief in kwestie bewaart. De consequenties van deze stelling zijn niet gering. Ze zorgen voor een zware dubbelzijdige verantwoordelijkheid. Archieven zijn in deze optiek niet langer louter bewaarinstellingen, maar hebben een belangrijke maatschappelijke rol te vervullen. De wetgevende en uitvoerende macht moet binnen een democratie ervoor zorgen dat archieven voldoende middelen hebben om deze missie waar te maken.

Dat het aan financiële middelen vaak ontbreekt, hoeft geen betoog. Toch gaat de archiefwereld de uitdaging aan. Sinds de meest recente democratiseringsgolf wordt in het archivalistische veld veelvuldig gepubliceerd en gedebatteerd over het verband tussen archief en democratie in ruime zin. Het komt ook letterlijk aan bod in de beginselverklaring van de International Council on Archives (ICA):

Archives constitute the memory of nations and of societies, shape their identity, and are a cornerstone of the information society. By providing evidence of human actions and transactions, archives support administration and underlie the rights of individuals, organisations and states. By guaranteeing citizens' rights of access to official information and to knowledge of their history, archives are fundamental to democracy, accountability and good governance.

Met deze bibliografie wil het Belgisch Rijksarchief zijn steentje bijdragen toe het internationale debat en de gebruiker/lezer aanzetten tot reflectie over het belang van archieven voor een democratische samenleving. Twee andere redenen om dit literatuuroverzicht tot stand te brengen, zijn de wil van het Belgisch Rijksarchief om zijn werking in maatschappelijk perspectief te plaatsen, en tot slot de profilering van het Rijksarchief in België als archivalistisch kenniscentrum.

Vier thema's: keuze en afbakening

Zowel 'archief' als 'democratie' zijn ruime begrippen die bij een literatuurselectie vele interpretaties toelaten. Een exhaustief literatuuroverzicht aanbieden is in deze materie onmogelijk. We beperkten ons tot vier grote thema's als leidraad bij de selectie. Vanuit geografisch oogpunt werden geen restricties vooropgesteld. Voor alle duidelijkheid geven we nog mee dat publicaties over archieven als bronnen voor de geschiedschrijving van de democratie niet werden opgenomen.

Het eerste thema, Archief ten dienste van burger en samenleving. Toegang & transparantie, focust op de algemene relatie tussen archief en burger/samenleving. Het belang van archieven voor de recht- en bewijszoekende burger is daarbij een eerste belangrijk aspect. De burger die recht heeft op openbaarheid van bestuur en die zijn overheid via archieven ter verantwoording kan roepen, botst echter vaak op archiefbestanden die om allerlei redenen slechts beperkt of zelfs helemaal niet toegankelijk zijn. Ook rond deze problematiek is in dit eerste deel ruim geselecteerd. Technische artikels over archiefwetgeving werden niet weerhouden.

Thema twee, Archief en democratie in gevaar, stelt de invloed van oorlog, dictatuur, regimewissels en rampen op archieven centraal. Het gaat stuk voor stuk om elementen die in de eerste plaats een bedreiging vormen voor de democratische rechtstaat, maar ook een rechtstreekse invloed hebben op de archieven die in de staat in kwestie worden bewaard. Een bedreiging van de democratische fundamenten van een samenleving gaat immers doorgaans gepaard met een bedreiging van de (overheids-)archieven van deze samenleving.

Archief en mensenrechten vormt thema drie. Binnen het ruime mensenrechtendebat neemt parallel met het groeiend belang van het internationaal strafrecht de bewustwording rond de essentiële rol van archieven als bewijsmateriaal een steeds hogere vlucht. De archiefwereld haakt zich actief en bewust vast aan deze thematiek en levert zowel vaktechnische knowhow als metafysische beschouwingen via colloquia, nieuwsbrieven en vele publicaties.

De kadering van het laatste thema, Archief en collectieve identiteitsopbouw, binnen het algemene onderwerp van deze bibliografie behoeft vermoedelijk wat meer uitleg dan de voorgaande thema's. Democratie is een ideaal waarvan de realisatie via democratisering dichterbij komt. Of nog: democratie is een toekomstgericht project, is

Levenscyclus van gegevens

4

Bewaren

steeds in ontwikkeling. Een samenleving kan echter pas vooruit kijken als het verleden een plaats heeft, als ze kan buigen op een integer geheugen, zodat op een organische manier een collectieve identiteit kan worden gevormd. Archieven vrijwaren dit recht op een eigen geschiedenis en staan mee garant voor het geheugen van de samenleving. Al kunnen we 'hét geheugen' best tussen aanhalingstekens plaatsen. Waar enkel op de grootste gemene deler wordt gefocust, dreigt immers manipulatie en/of revisionisme. Bij de selectie voor dit thema werd ook aandacht besteed aan de archieven van minderheden in een samenleving. Nog al te vaak gaat hier veel te weinig structurele aandacht naartoe zodat deze groepen tussen de mazen van het net (dreigen te) vallen wat collectieve identiteitsopbouw en verlevering betreft.

Overige begrippen   *Archief; Bibliografie; Collectief geheugen; Collectieve identiteit; Cultuur; Democratie; Memoricide; Tentoonstelling; Transparantie.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Bibliografie op internet

~ http://www.archief-democratie.be/bibliografie/Manuale_A-D_NL.pdf

Website digitale tentoonstelling archief en democratie

~ <http://www.archief-democratie.be/>

9456 *Metadata encoding and transmission standard: Primer and reference manual*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Standaard) Digital Library Federation, 2010.

METS

A wide range of readers were envisioned as this document was being planned, written and edited. As such, each chapter as presented can often stand alone.

Chapter 1 serves as its Introduction, providing some general answers to the background and development of METS.

Chapter 2 is designed as an overview and basic tutorial for the use of METS. It describes how to create a METS document.

Chapter 3 provides more specific documentation about the various elements within the METS schema. The elements are organized in the order they appear in the METS.xsd.

Chapter 4 is targeted to the developer and XML aficionado who needs to know how XML specific methods are incorporated and designed to be used within the XML binding of the schema.

Chapter 5 provides an overview of the use of external schemas with METS for the different categories of metadata that can be partitioned within it including descriptive and administrative metadata. The reader is directed to other sources of information for more specifics regarding the use of each schema that is endorsed by the METS Editorial Board.

Chapter 6 includes introductory material about METS profiles, but once again points to the more specific information found on the METS website about how to create METS profiles along with the list of registered profiles, and the sample instance documents that are required as part of registering a METS profile.

Appendix A contains a full METS document example drawn from a few scanned page image files from Martial, Epigrams (2v.) London, W. Heinemann; 1919-20.

Appendix B contains three sets of tables: ComplexTypes, Elements and Attributes arranged in alphabetical order for quick reference.

Overige begrippen   *Metadata; Metadata Encoding and Transmission Standard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

METS Site

~ www.loc.gov/standards/mets/

Tekst op internet

~ <http://www.loc.gov/standards/mets/METSPrimerRevised.pdf>

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context

9443 *Colonial archives and the arts of governance*

Ann Laura Stoler

(Artikel) *Archival Science*, 2002. 2: 87-109, 2002.

Interpretatie

Anthropologists engaged in post-colonial studies are increasingly adopting an historical perspective and using archives. Yet their archival activity tends to remain more an extractive than an ethnographic one. Documents are thus still invoked piecemeal to confirm the colonial invention of certain practices or to underscore cultural claims, silent. Yet such mining of the content of government commissions, reports, and other archival sources rarely pays attention to their peculiar placement and form. Scholars need to move from archive-as-source to archive-as-subject. This article, using document production in the Dutch East Indies as an illustration, argues that scholars should view archives not as sites of knowledge retrieval, but of knowledge production, as monuments of states as well as sites of state ethnography. This requires a sustained engagement with archives as cultural agents of "fact" production, of taxonomies in the making, and of state authority. What constitutes the archive, what form it takes, and what systems of classification and epistemology signal at specific times are (and reflect) critical features of colonial politics and state power. The archive was the supreme technology of the late nineteenth-century imperial state, a repository of codified beliefs that clustered (and bore witness to) connections between secrecy, the law, and power.

Overige begrippen *Archiefvorming; Cultuur; Deconstructie; Epistemologie; Governance.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Artikel op internet

~ http://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/2027.42/41825/1/10502_2004_Article_5096461.pdf

De rubrieken

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Engelse term: <geen>

1 Ontstaan

Ontstaan en identificatie

Engelse term: **Creation and identification**

1.1 Definitie

Definitie van het begrip als informatiebeheer, archief, archiefbescheiden etc, beschrijving van de toepassing en reikwijdte daarvan.

Engelse term: **Defining electronic records**

1.2 Benoeming informatiesysteem

Begrenzing van het informatiesysteem waarbinnen de gegevens (archiefbescheiden) opgemaakt etc. worden.

Engelse term: **Identifying electronic records systems**

1.3 Benoemen bestanddeel

Begrenzing van de eenheid die als enkelvoudig bestanddeel te beschouwen is (archiefbestanddeel, archiefstuk, item, object, archiefblok, informatie-object).

Bijvoorbeeld: Document of registratie.

Engelse term: **Identifying electronic records**

2 Waarderen

Het bepalen van de functie en de waarde van een gegeven of gegevens in een bepaalde context of samenhang en het bepalen van de uiteindelijke bestemming van de archiefbescheiden.

Engelse term: **Appraisal**

2.1 Bepalen van de waarde

Het vaststellen van de waarde van gegevens in een bepaalde context.

Engelse term: **Appraising**

2.2 Bepalen van de bewaartermijnen

Het vaststellen van de bewaartermijnen ten behoeve van overbrenging of vernietiging.

Engelse term: **Scheduling**

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Het vaststellen van de juridische waarde van de gegevens, garanderen van de authenticiteit en de betrouwbaarheid (volledigheid, juistheid, beschikbaarheid en controleerbaarheid).

Engelse term: **Assuring legality**

3 Gebruik, afstemming en toezicht

Opslag, ontsluiting en beschikbaarstelling van informatie op basis van informatiebehoefte van de organisatie, burgers, politiek, bestuur, controllers, juristen en archiefbewaarplaats.

Engelse term: **Control and use**

Levenscyclus van gegevens

3.1 Bewaken kosten

Bewaken van de kosten die beheershandelingen met zich meebrengen. Kosten/baten en risico's.

Engelse term: **Controlling costs**

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Bepaling van de organisatieonderdelen, overheidsorganen, die verantwoordelijk zijn voor de gegevens. Dit kan zijn als eigenaar of houder. Ook bepaling herkomst.

Engelse term: **Assigning responsibility**

3.3 Fysiek beheer

Fysieke opslag van de archiefbescheiden en aanwijzing van verantwoordelijken voor het fysiek beheer.

Engelse term: **Storing**

3.4 Integratie

Standaardisatie en uitwisseling.

De opslag van gegevens in verschillende formaten mag geen barriere zijn voor de toegankelijkheid en uitwisseling.

Engelse term: **Integrating access**

3.5 Documentatie

Beschrijving van gegevens en systemen (metadata). Bepaling van standaarden voor documentatie. Ook ten behoeve van het bewaren van de context.

Engelse term: **Documenting**

3.6 Beschikbaarstellen

Het feitelijk gebruik en het vaststellen van regels en afspraken voor het gebruik. Ook beschikbaarheid.

Engelse term: **Providing for use**

3.7 Beveiliging

Het waarborgen van logische en fysieke beveiliging, ten behoeve van de continuïteit van de organisatie, de vertrouwelijkheid van informatie en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Engelse term: **Assuring security**

4 Bewaren

Betreft het landurig bewaren vanuit het gezichtspunt van de archiefbewaarplaats. Vanuit het gezichtspunt van de archiefvormer is het verwijderen.

Was: Verwijderen (overdragen of vernietigen)

Selectie en vernietiging van de informatie volgens de selectielijst die is vastgesteld in de waarderingsfase. Tevens overbrenging naar de archiefbewaarplaats.

Was: Overdragen (of vernietigen)

Engelse term: **Disposition**

4.1 Duurzaamheid

Het garanderen van de duurzame toegankelijkheid van de betrokken informatieobjecten.

Was: "Het garanderen van de duurzaamheid van de betrokken gegevensdragers."

Engelse term: **Preserving media**

Levenscyclus van gegevens

4.2 Bewaren context

Bewaren van de originele functionaliteit en de documentatie daarover. Ook in geval van conversie.

Engelse term: **Preserving functionality**

5 Wegwerken van mijn achterstand

Er liggen nog publicaties en dergelijke die ik nog niet had opgenomen. Voor de duidelijkheid komt die achterstand ook hier te staan.

Een deel heb ik ook via delicious beschikbaar: <http://delicious.com/FBVF>

Engelse term: **<geen>**

999 Websites / webpagina's

Interessante websites of pagina's op websites

Engelse term: **<geen>**

Overzicht termen

Archiefwetgeving

Onderdeel van: *Wetgeving.*

Cultuur

Bevat : *Anarchie; Bestuursvorm; Collectief geheugen; Conservatisme; E-cultuur; Emancipatie; Empirische Apokalyptik; Erfgoed; Ethiek; Evolutionäre Illaminarität; Fascisme; Gegenwartsschrumpfung; Gewoonte; Ideologie; Kapitalisme; Kernwaarde; Lijdensdruk; Maatschappelijk geheugen; Mobocratie; Nadenken; Nationalisme; Netzverdichtung; Ochlocratie; Onthaasten; Organisatiecultuur; Overlevering; Participatie; Postmodern; Präzeption; Religie; Reliktmengenvachstum; Traditie; Volkscultuur; Zukunfts-expansion.*

Zie ook : *Beschaving; Canon; Collectieve identiteit; Cultuurbeleid; Geschiedenis; Globalisering; Historical accountability; Semiotiek.*

Documenteren

Bevat : *Archivering.*

In plaats van : *Document (to document).*

Onderdeel van: *Vastlegging.*

Synoniem : *Documenting.*

Zie ook : *Documentair; Documentbehandeling; Registreren.*

Ethn classification

Onderdeel van: *Classification.*

Zie ook : *Stigmergie.*

Glossary

Synoniem : *Glossarium.*

Zie ook : *Woordenschat; Woordenschatterm.*

Informatiebeveiliging

Bevat : *Risicobeheer.*

Onderdeel van: *Beveiliging.*

METS

In plaats van : *Metadata Encoding and Transmission Standard.*

Onderdeel van: *Standaard; XML Schema.*

Zie ook : *Hub document; OAI-ORE; OAI; ORE; Premis.*

Model

Bevat : *Architecture Maturity Model; Architectuur; Arenamodel; BiSL-model; Capability Maturity Model; Communicatiemodel; Componentmodel; Conceptual Reference Model; Conceptueel model; Concernmodel; Datamodel; Documentair informatiemodel; DOMEA-konzept; ER/G-model; Formulierboeken; Functioneel model; Gegevensmodel; Hiërarchisch model; Interventiemodellen; Kansmodel; Kartografisch model; Lagenmodel; Landschapsmodel; Layer Cake; Logisch model; Maquette; Maturity model; Metadatamodel; Metamodel; Negenvlakmodel; Objectmodel; OSI-model; Pdca-model; Permissions model; Procesmodel; Recordkeeping Model; Records continuum; Reference Model; Referentiemodel; Relationeel model; Rolmodel; Semantisch model; Verwerkingsmodel.*

Model

Zie ook : *Abstractie; Balanced Scorecard; Domein; Instrument; Modelleertaal; Ontologie; Paradigma; Schema; Taxonomie; Template; UML.*

Negenvlakmodel

In plaats van : *Amsterdams Informatiemanagement Model.*

Onderdeel van: *Model.*

Semantiek

Bevat : *Antoniem; Betekenis; Biosemantiek; Connotatie; Denotatie; Homoniem; Hyperoniem; Hyponiem; Synoniem; Woordsemantiek; Zinssemantiek.*

Onderdeel van: *Grammatica.*

Synoniem : *Betekenisleer; Semantics.*

Zie ook : *Informatie; Metataal; Ontologie; RDF; Semantic IS Standard; Semantisch model; Semantisch web; Semiotiek; Stijlfiguur; Syntax; Taal; Taalkunde.*

Structureren

Zie ook : *Ordenen.*

Systeemontwikkeling

Bevat : *Codeless application development; Componentmodel; Definitiestudie; Prototyping; Rapid application development; SDM; Systeemontwerp.*

Zie ook : *Implementatiestrategie; Informatieanalyse.*

De gegevens komen uit een met behulp van MS-Access ontwikkelde Reference Manager.

Mijn waardering van de publicaties:

:-) = zeer interessant

:-) = interessant

:-) = matig, maar juist daarom geschikt om op te nemen.

De overzichten staan ook op mijn eigen site (<http://labyrinth.rienkjonker.nl/literatuur>)

Inlichtingen over deze lijst bij:

Rienk Jonker

E-mail: rienkjonker@gmail.com

Website <http://labyrinth.rienkjonker.nl>

Del.icio.us <http://www.del.icio.us/fbvf>

Copyright

Creative Commons Licence 3.0

Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen 3.0 Generiek

